

STANOWISKO RADY OCHRONY PRACY

W SPRAWIE BEZPIECZEŃSTWA PRACY W ROLNICTWIE

Rada Ochrony Pracy na posiedzeniu w dniu 13 maja 2004 roku dokonała oceny stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie.

Podstawą do oceny były następujące materiały przygotowane przez:

1. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi - "Przedsięwzięcia podejmowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi na rzecz poprawy warunków pracy w rolnictwie".
2. Państwową Inspekcję Pracy - "Warunki pracy w rolnictwie, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa pracy".
3. Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego - "Wypadki przy pracy i choroby zawodowe rolników oraz działania prewencyjne KRUS w 2003 roku".

Na podstawie przedłożonych materiałów oraz dyskusji Rada Ochrony Pracy stwierdza, że stan bezpieczeństwa pracy w rolnictwie budzi poważne zaniepokojenie ze względu na wysoką i stale rosnącą liczbę wypadków przy pracy w rolnictwie indywidualnym, w tym wypadków z udziałem dzieci. Wskaźnik wypadkowości w rolnictwie indywidualnym (20,1/1000ubezpieczonych) jest od kilku lat ponad trzykrotnie wyższy od wskaźnika wypadkowości w innych grupach zawodowych (8,24/1000 pracujących) i blisko dwukrotnie wyższy niż w całym dziale gospodarki o tym profilu - tj. rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie (11,35/1000 pracujących).

Ponadto zdaniem Rady niedoszacowana jest liczba stwierdzonych u rolników indywidualnych chorób zawodowych, szczególnie chorób o etiologii alergicznej (w 2003r. odnotowano spadek liczby chorób zawodowych w porównaniu z 2002r.).

Podstawowymi przyczynami tego stanu są:

- niedostateczna świadomość zagrożeń i ryzyka dla zdrowia wśród rolników, mimo prowadzonej działalności edukacyjnej na wsi,
- zły stan techniczny maszyn rolniczych nie spełniających podstawowych wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy.

Stan taki utrzymuje się pomimo działań podejmowanych od kilkunastu lat przez wiele instytucji działających w środowisku wiejskim.

W związku z powyższym Rada Ochrony Pracy uważa za niezbędne:

1. Wystąpienie do publicznej telewizji i radia z wnioskiem o aktywne włączenie się do akcji popularyzacji właściwych zachowań przy prowadzeniu prac w rolnictwie w celu poprawy stanu bezpieczeństwa pracy w tym sektorze gospodarki.
2. Zwrócenie się do Episkopatu Polski o włączenie się do działań mających na celu popularyzację zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwach rolnych.
3. Dalszą intensyfikację i poszerzenie form prewencji zawodowej, zwłaszcza działań popularyzujących zasady bezpiecznej pracy w rolnictwie.
4. Poprawę stanu bezpieczeństwa dzieci na wsi, m.in. poprzez popularyzację wykazu prac, których nie należy powierzać dzieciom ze względu na zagrożenia dla ich zdrowia i życia oraz organizowanie punktów pierwszej pomocy w szkołach wiejskich.
5. Wprowadzenie do programów nauczania w szkołach, w tym szczególnie w szkołach o profilu rolniczym oraz w wyższych uczelniach rolniczych zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie.
6. Przedstawienie programów działań w zakresie prewencji zagrożeń w rolnictwie ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa indywidualnego.
7. Poprawę stanu technicznego eksploatowanych w rolnictwie maszyn i urządzeń, które w większości przypadków nie spełniają najbardziej podstawowych zasad bezpiecznej konstrukcji i obsługi. Takiego stanu nie usprawiedliwia nawet bardzo trudna sytuacja ekonomiczna gospodarstw. Wymaga to promowania bezpiecznych rozwiązań i wspierania w tym rolników indywidualnych w tym m. in. przez odpowiednie bodźce ekonomiczne np. na wzór zróżnicowanej składki ubezpieczeniowej obejmującej obecnie zakłady pracy.
8. Objęcie rolników indywidualnych profilaktyczną opieką zdrowotną - podobnie jak ma to miejsce w innych grupach zawodowych.

Powyższe stanowisko nie wyczerpuje problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie. Realizacja zawartych w tym stanowisku działań może stworzyć podstawy do zbliżenia warunków pracy i życia na wsi w naszym kraju do standardów Unii Europejskiej.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Ochrony Pracy
Poseł Zbigniew Janowski

Warszawa, dnia 30 czerwca 2004 r.